

สารนิพนธ์
พุทธศาสตร์บัณฑิต
ประจำปี ๒๕๕๓

เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ
พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต รุ่นที่ ๖/๒๕๕๓
พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต รุ่นที่ ๒๐/๒๕๕๓
พุทธศาสตร์บัณฑิต รุ่นที่ ๕๕/๒๕๕๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ณ อาคาร มวก. ๔๘ มหาวชิราลงกรณ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วังน้อย อโยธยา
วันที่ ๗-๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

สารนิพนธ์ พุทธศาสนบัตินิต ประจําปี ๒๕๕๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ณ อาคาร มวก. ๔๘ พรรษา มหาวชิราลงกรณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วันที่ ๓-๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

พิมพ์ครั้งแรก : พฤษภาคม ๒๕๕๓

จำนวนพิมพ์ : ๓,๐๐๐ เล่ม

จำนวนหน้า : ๔๓๖ หน้า

คณะกรรมการ : พระศรีคัมภีร์ญาณ, รศ.ดร. พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, ผศ.ดร.
พระมหาสุทัศน์ ตีสสรวาทิ พระสุทิน เขมวโร
พระมหาราชัน จิตตปาโล นายสนธิญาณ รักษาภักดิ์
นายสุชญา ศิริธัญญา นายชานาญ เกิดช่อ

พิสูจน์อักษร : คณะกรรมการฝ่ายจัดทำสูจิบัตรและสารนิพนธ์

ออกแบบปก : นายพิจิตร พรหมลี

จัดรูปเล่ม : นายวรพันธ์ แยมหงษ์ปภา

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์นวสารณ การพิมพ์ ๑๔/๘๓ ถนนรัตนกรี
แขวงจอมทอง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๕๐
โทรศัพท์ ๐๒-๔๓๖-๕๖๔๓ มือถือ ๐๘๑-๒๐๘-๓๕๕๕
โทรสาร ๐๒-๘๓๕-๒๙๘๕

คำปรารภ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีนโยบายที่ปฏิบัติให้เป็นไปสอดคล้องตามแนวพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามพันธกิจ ๔ ด้าน คือ ผลิตบัณฑิต วิจัยและพัฒนา ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีภารกิจหลัก คือจัดการศึกษาวิชาการพระพุทธศาสนาแก่นิสิตในสถาบันและประชาชนทั่วไป โดยใช้ปรัชญาว่า จัดการศึกษาพระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม และมีนโยบายในการผลิตบัณฑิต ให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ ๙ ประการ คือ

๑. มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส
๒. ใฝ่รู้ใฝ่คิด
๓. เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา
๔. มีความสามารถในแก้ปัญหา
๕. มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
๖. รู้จักเสียสละเพื่อส่วนร่วม
๗. รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
๘. มีโลกทัศน์กว้างไกล
๙. มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เทียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการพระพุทธศาสนา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการเรียนการสอนระหว่างมหาวิทยาลัยอื่นๆ ยังมีนโยบายที่จะพัฒนาบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยให้รู้จักใช้เทคโนโลยีและเข้าใจระบบประกันคุณภาพการศึกษา

นิสิตระดับปริญญาตรีต้องศึกษาในห้องเรียน ๔ ปี และต้องออกไปปฏิบัติศาสนกิจตามนโยบายของมหาวิทยาลัยอีก ๑ ปีก่อนเข้ารับปริญญา ข้อกำหนดนี้ทำให้เกิดกิจกรรมบริการพระพุทธศาสนาแก่สังคม ได้แก่ โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน โครงการสอนศีลธรรมในโรงเรียน โครงการค่ายพุทธบุตร พระนิสิตบางส่วนยังได้สนองงานคณะสงฆ์ เช่น สอนศีลธรรมในโรงเรียน สอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกบาลี ออกเผยแผร์หลักธรรมคำสอนและการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตามท้องถิ่นและแหล่งชุมชนต่างๆ ผลสืบเนื่องจากการที่นิสิตออกไปปฏิบัติศาสนกิจ ทำให้นิสิตได้ความรู้และประสบการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และคณะสงฆ์ก็ได้บุคลากรที่มีคุณภาพไปปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือกิจการคณะสงฆ์ สำหรับพระนิสิต และนิสิตระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่จบการ

(๕)

สารนิพนธ์พุทธศาสนบัณฑิต

ศึกษาแล้ว สนับสนุนและเผยแพร่พระพุทธศาสนาได้อย่างมีคุณภาพ เปี่ยมด้วยวิชาการทางพระพุทธศาสนา

ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจัดพิธีประสาทปริญญา ในวันอาทิตย์ ที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ณ อาคารหอประชุม มวก.๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วังน้อย อโยธยา มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการพุทธศาสตรบัณฑิต เรื่อง “พระพุทธศาสนากับปัญหาภาวะโลกร้อน ในวันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อเป็นเวทีให้พุทธศาสตรบัณฑิต พุทธศาสตรมหาบัณฑิต และพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และแสดงความคิดเห็น ในการสัมมนาครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๒,๐๐๐ รูป/คน

ในการนี้ มหาวิทยาลัยได้จัดพิมพ์หนังสือสารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต เพื่อเป็นเอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เนื้อหาประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ (๑) ภาควิชาการ/ภาษาไทย มี ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา ตอนที่ ๒ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (๒) ภาควิชาการ/ภาษาอังกฤษ

ในนามของมหาวิทยาลัย ขอขอบคุณและอนุโมทนาขอบคุณคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือสุจิตร์และสารนิพนธ์ ที่ได้อุทิศกำลังกายและสติปัญญาร่วมกันดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือสารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี อันจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการพระพุทธศาสนาสืบไป

(พระธรรมโกศาจารย์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ถ้อยแถลง

หนังสือสารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิตนี้ จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นเอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ ในงานพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๓ ณ อาคารหอประชุม มวก.๔๘ พรรษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วังน้อย อโยธยา ในระหว่างวันที่ ๗-๙ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๓ เนื้อหาในเล่ม แบ่งเป็น ๒ ภาค คือ (๑) ภาควิชาการ ภาษาไทย ตอนที่ ๑ ว่าด้วยเนื้อหาพระพุทธศาสนาและปรัชญา จำนวน ๑๘ เรื่อง ตอนที่ ๒ ว่าด้วยเนื้อหาพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน ๑๗ เรื่อง (๒) ภาควิชาการ ภาษาอังกฤษ จำนวน ๒ เรื่อง ซึ่งทั้ง ๒ ภาคดังกล่าวนี้ เป็นบทความทางวิชาการของคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัย

ในนามของคณะกรรมการฝ่ายจัดทำสูจิบัตรและสารนิพนธ์ ขอขอบคุณและขออนุโมทนาขอบคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่ได้ส่งบทความมาร่วมตีพิมพ์เผยแพร่ในครั้งนี้ พร้อมกันนี้ ก็ต้องขอภัยต่อคณาจารย์ที่เป็นเจ้าของบทความที่คณะกรรมการฯ ไม่สามารถนำบทความที่ส่งมาลงตีพิมพ์ได้ทั้งหมด เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลาและจำนวนหน้าการพิมพ์ จะได้นำบทความดังกล่าวไปจัดพิมพ์ในโอกาสต่อไป พร้อมกันนี้ ก็ต้องขอขอบคุณและขออนุโมทนาต่อคณะกรรมการฯ ทุกท่าน ที่ได้อุทิศกำลังกายและกำลังสติปัญญา ร่วมกันจัดทำหนังสือสารนิพนธ์ดังกล่าวให้สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อยเป็นอย่างดี

(พระศรีคัมภีร์ญาณ)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ประธานคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือสูจิบัตรและสารนิพนธ์

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปรัชญาวัตรฉบับที่ ๘

จุฬาลงกรณ โภไป	ปณจโม จกวิลิโก
ทยยิกาน์ ปิโย โหติ	โย ทยยรรฐจวทมนโน
เตน เสฏฐมหารณณา	พทุธสาสนิกาน โข
ปิฎกตตยธมมสส	อคคสิปปาน ทานิ จ
ปริยาปนณตถาย	สมปติฎฐาปิโต สทา
มหาจุฬาลงกรณ -	ราชวิทยาลัยโย วโร
ปณิธานัส นิสสาย	อิติ ปณณาย สยโต
วทมาเปตฺตญจ ฐฎจานิ	ภาเวตฺตญเจว มานส
ปิฎกตตยสงฆาต -	สมพทุธสาสนสส จ
ปจจุปนนิกลิปปาน	สฎฐเจกักรณน ว
ปิฎกตตยสงฆาต -	พทุธวิทยาลัยโย อัย
โหนตยชช ปณทิตาเนกา	อิโต ว ลิปปปารคฺ
ตยาเยทิวรสมนนา	อโรคา อุกุโตภยา
ปปโปเนตฺ อภิเวปุลล	สมมาสมพทุธสาสนเนติ ฯ

มหาจุฬาปรัชญาศาลา (แปล)

โคลงสี่สุภาพ

มหาจุฬาฯ สง่าแคว้น	แดนสยาม
พระปิยะ ลงพระนาม	ก่อตั้ง
เพื่อนกรศึกษาสาม -	ปิฎก
แลศาสตร์อื่นๆ ทั้ง -	หมดเอื้อมวลชน ฯ
เป็นผลก่อให้เกิด	ปรัชญา
คือ จัดการศึกษา	แบบใช้
คำสอนพุทธศาสนา	ผนวกกับ
ศาสตร์สมัยใหม่ให้	รอบรู้เก่งดี ฯ
วันนี้บัณฑิตแท้	มากมาย
ของท่านสุขใจกาย	ทั่วหน้า
โรจน์เรื่องตั้งเดือนฉาย	เพ็ญภาส
เย็นร่มไต้ร่มฟ้า	พุทธไถ่บ้านเทอญ ฯ

นายชำนาญ เกิดช่อ ป.ธ.๙, พธ.บ., ศศ.ม.
ประพันธ์ฉันทบาลีและแปลไทย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำปรารภ	(๓)
ถ้อยแถลง	(๕)
มหาจุฬาลงกูรราชวิทยาลัย	(๖)
ภาควิชาการ/ภาษาไทย	
ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา	
วิธีบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่	
โดย พระธรรมโกศาจารย์,ศ.ดร. ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์	๑
พระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์สร้างสรรค์วัฒนธรรมแห่งปัญญา	
โดย พระธรรมโกศาจารย์,ศ.ดร. ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์	๑๙
การประชุมชาวพุทธโลก	
โดย พระสุธีวรญาณ (ณรงค์ จิตตโสภโณ), รศ.ดร.	๓๙
การประชุมทางด้านวัฒนธรรมพุทธเกาหลี-ไทย	
เมืองกยองจู เกาหลีใต้	
พระศรีธวัชเมธี, (ชนะ ธรรมธโช)	๕๑
ปริศนาธรรมในเทศกาลสงกรานต์	
โดย พระครูสิริรัตนานูวัตร, ผศ.ดร.	๕๙
ปรัชญากับนักปรัชญา	
พระมหาภุชชณะ ตรุโณ, ผศ.ดร.	๖๕
สงครามน้ำในลุ่มน้ำแม่ตาช้าง จังหวัดเชียงใหม่ :	
หลักการและเครื่องมือในการจัดการความขัดแย้งเชิงพุทธ	
โดย พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, ผศ.ดร.	๗๕
วิกฤตโลก วิกฤติธรรม	
โดย พระมหาปริดา ขนฺติโสภโณ	๑๐๕
สัปเหร่อ : ธรรมะบูรณาการบนเชิงตะกอน	
โดย พระมหาสายัญ สิริปญโญ	๑๑๗
ความรักในพระธรรมบท	
โดย พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ.ดร.	๑๒๕

อำนาจอธิปไตยแนวพุทธ	
ศ.พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ, ราชบัณฑิต	๑๓๕
วรรณคดีพระไตรปิฎก คลังแห่งความคิดและจินตนาการ	
โดย ผศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร	๑๔๙
พุทธจริยศาสตร์กับการศึกษา	
โดย ผศ.พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์	๑๕๙
พระอภิธรรมกับการพัฒนาตนเองสู่สังคมสันติสุข	
โดย ผศ.พิเศษสมบุญ ตาสนธิ	๑๗๗
ธรรมะจรรโลงจิต	
โดย ผศ.ประพันธ์ กุลวินิจฉัย	๑๘๗
บอกกับใจเรา เท่ากับแก้ปัญหาทั้งโลก	
ผศ.ดร.อภิพัทธ์ วิศิฏโฆจาม	๑๙๙
สิ่งมีชีวิตตามทัศนะของพระพุทธศาสนา	
โดย ชาลี ชื่นรัมย์	๒๐๕
ข้อคิดและคติธรรมจากปี พ.ศ.	
โดย สุชญา ศิริธัญญาร	๒๑๓

ตอนที่ ๒ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ทำไม ไทยต้องเข้มแข็ง	
โดย พระครูปริมาณุรักษ์ (ประสิทธิ์ อรุณโชโต), ผศ.ดร.	๒๒๕
การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	
โดย พระครูปริยัติกิตติธรรม, ผศ.ดร.	๒๓๓
มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ความรู้ ประสบการณ์วิชาชีพ -	
การปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตน	
โดย พระครูสังฆรักษ์กิตติพงศ์ สิริวิฑฒโน	๒๔๗
การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม -	
จากแนวคิดเชิงพุทธสู่วิธีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน	
โดย พระวันชัย ภาทวารีย์	๒๕๕
การแนะแนวทางพระพุทธศาสนา	
โดย ผศ.ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม	๒๖๕

พุทธศาสตร์วิถีแห่งความสุข	
โดย ผศ.ดร.สิริวัฒน์ ศรีเครือดง	๒๓๗๗
การศึกษาหลักโยนิโสมนสิการกับการจัดการศึกษายุคใหม่	
โดย ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	๒๔๙
การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามมิติทางศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี	
โดย ผศ.ฉวีวรรณ สุวรรณภา	๒๙๙
พระหมอกับการรักษาโรค ทางเลือกใหม่ของชุมชน	
โดย ผศ.สุพิมล ศรศักดิ์	๓๐๙
พัฒนาการความเชื่อและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อเรื่องบุญ - และบาปในบทเพลงลูกทุ่งอีสาน	
โดย ผศ.สมชัย ศรีนอก	๓๑๙
สังคมไทยกับความเข้มแข็ง	
โดย ผศ.ดร.กิตติทัศน์ ผกาทอง	๓๓๑
สังคมไทยกับพุทธศาสนาสมัยใหม่	
โดย ผศ.รวีโรจน์ ศรีคำภา	๓๔๑
ผู้บริหารการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์	
โดย ผศ.ปฎิภาณ ขาขุนทด	๓๕๑
มจร กับการศึกษาตลอดชีวิต (MCU and Lifelong Education)	
โดย ผศ.ดร.ประยูร สุธะใจ	๓๖๑
การศึกษาเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็กพิการทางสมอง - ลักษณะความไร้ความสามารถทางการรับรู้และการเรียนรู้ - Learning Disorders – LD	
โดย ผศ.วรวิทย์ นิเทศศิลป์	๓๗๕
ลีลาคติธรรมคำกลอน	
โดย อุดลย์ คนแรง	๓๘๕
การประกันคุณภาพการศึกษา : ความเหมือนที่แตกต่าง - กรณีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
โดย สนธิญาณ รักษาภักดิ์	๓๙๕

ภาควิชาการ/ภาษาอังกฤษ**VERSIFICATION IN THE ISAN MAHACHAT SUNG-SERMON**

Asst.Prof.Dr. Dipti Mahanta

๔๐๙

**A study of the Problems Faced by Thai Students in Acquiring English
with Specific Reference to the First Year Students at the Northern
Campuses of Mahachulalongkornrajavidyalaya University**

Assistant Professor Dr.Samran Khunsamrong

๔๒๙

ภาคผนวก

โครงการสัมมนาทางวิชาการพุทธศาสตรบัณฑิต ประจำปี ๒๕๕๓

๔๓๙

กำหนดการพิธีประสาทปริญญา พิธีประสาทปริญญา

๔๔๑

คำกล่าวรายงาน โดย รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

๔๔๕

โครงการสัมมนานิสิตปฏิบัติศาสนกิจประจำภาค

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปี ๒๕๕๒

๔๔๙

บทบาทพุทธศาสตรบัณฑิตกับการเผยแผ่หลักธรรม

ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

โดย พระอธิการสุริยา สุนตจิตโต

๔๕๘

บทบาทพุทธศาสตรบัณฑิตกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาบนพื้นที่สูง

โดย พระศักดิ์กรินทร์ นิลโก

๔๖๒

บทบาทพุทธศาสตรบัณฑิตกับการสอนศีลธรรมในโรงเรียน

โดย พระปริชา ปภัสสรโร

๔๖๕

บทบาทพุทธศาสตรบัณฑิตกับการเสริมสร้างสันติสุขในภาคใต้

โดย พระนิเทศสุตกิจ/พระวีรวัฒน์ วีรตมโน

๔๖๗

จำนวนนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ รุ่นที่ ๕๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔๖๙

สถิติจำนวนนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ ๒๕๕๐-๒๕๕๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔๗๑

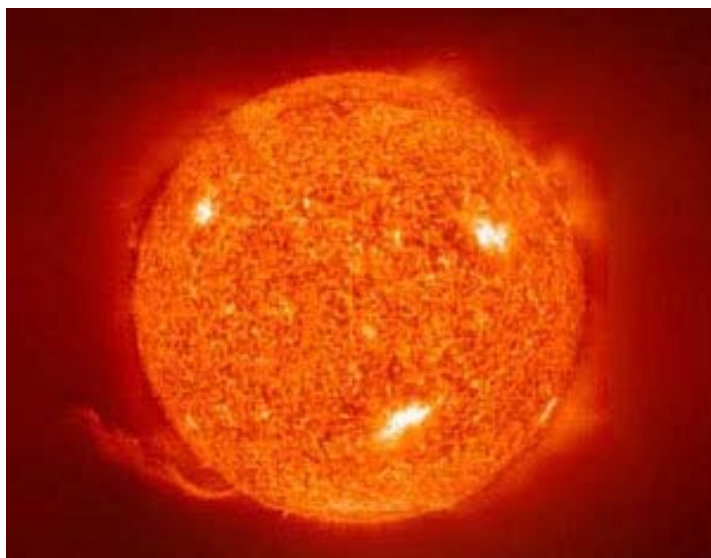
คณะกรรมการฝ่ายจัดสัมมนาทางวิชาการ

๔๗๓

คณะกรรมการฝ่ายจัดทำสูจิบัตรและสารนิพนธ์

๔๗๕

ภาควิชาการ/ภาษาไทย
ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา

<http://images.google.co.th/imglanding?q>